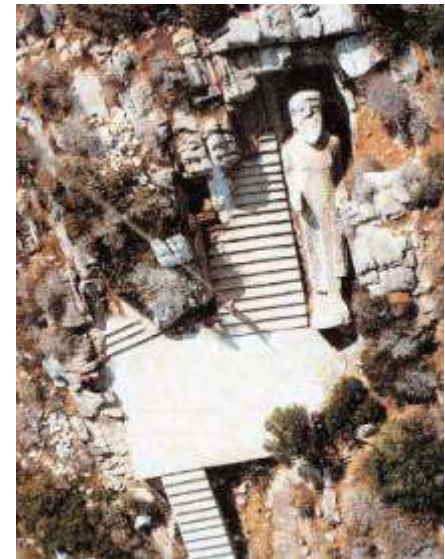

ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΛΑΣΤΙΚΗ

Πρώτες ύλες

- Λίθος (ασβεστόλιθος, πωρόλιθος, μάρμαρο)
- Πηλός
- Ξύλο
- Μέταλλο

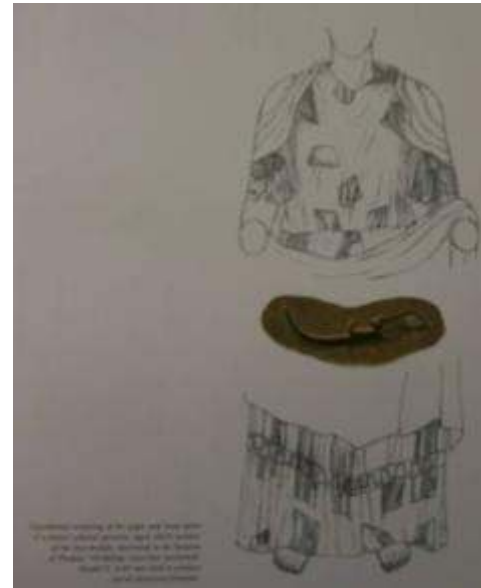
Χρυσελεφάντινα αγάλματα

- Ακρόπολη
- Ολυμπία
- Δελφοί

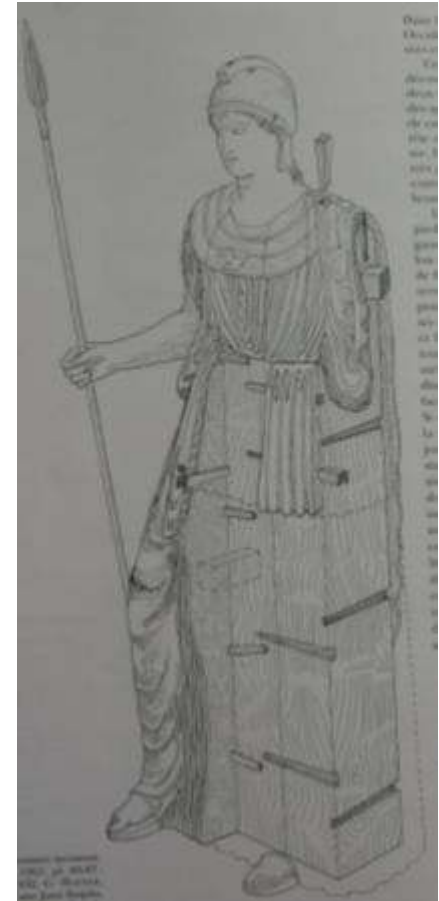
Το γυαλί στη γλυπτική

- Κομμάτια διάφανου γυαλιού εισηγμένου από την εγγύς Ανατολή ή την Αίγυπτο (στα απόβλητα του εργαστηρίου του Φειδία).

Ακρόλιθα

- Αγάλματα των οποίων τα γυμνά μέρη είναι μαρμάρινα και το υπόλοιπο σώμα από διάφορα υλικά (συνήθως ξύλο και μερικές φορές επιχρυσωμένο).

Ο συνδυασμός των υλικών στη μεγάλη πλαστική: πολυχρωμία

- Μάρμαρο και χαλκός

Πολυχρωμία

Μέταλλο και γλυπτική

- άργυρος (σπάνιος)
- ορείχαλκος

ΧΑΛΚΙΝΑ ΕΡΓΑ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όροι και ετυμολογία

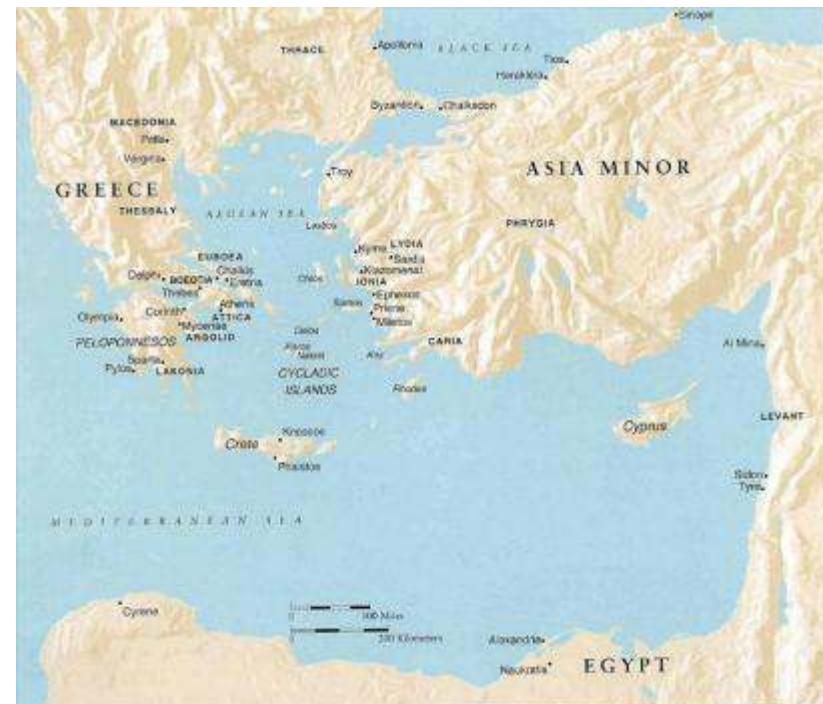
10

- Χαλκουργία
- Χαλκεύς, χαλκείον
- Τορευτική/τόρευμα

Οι απαρχές της χαλκουργίας και της τορευτικής

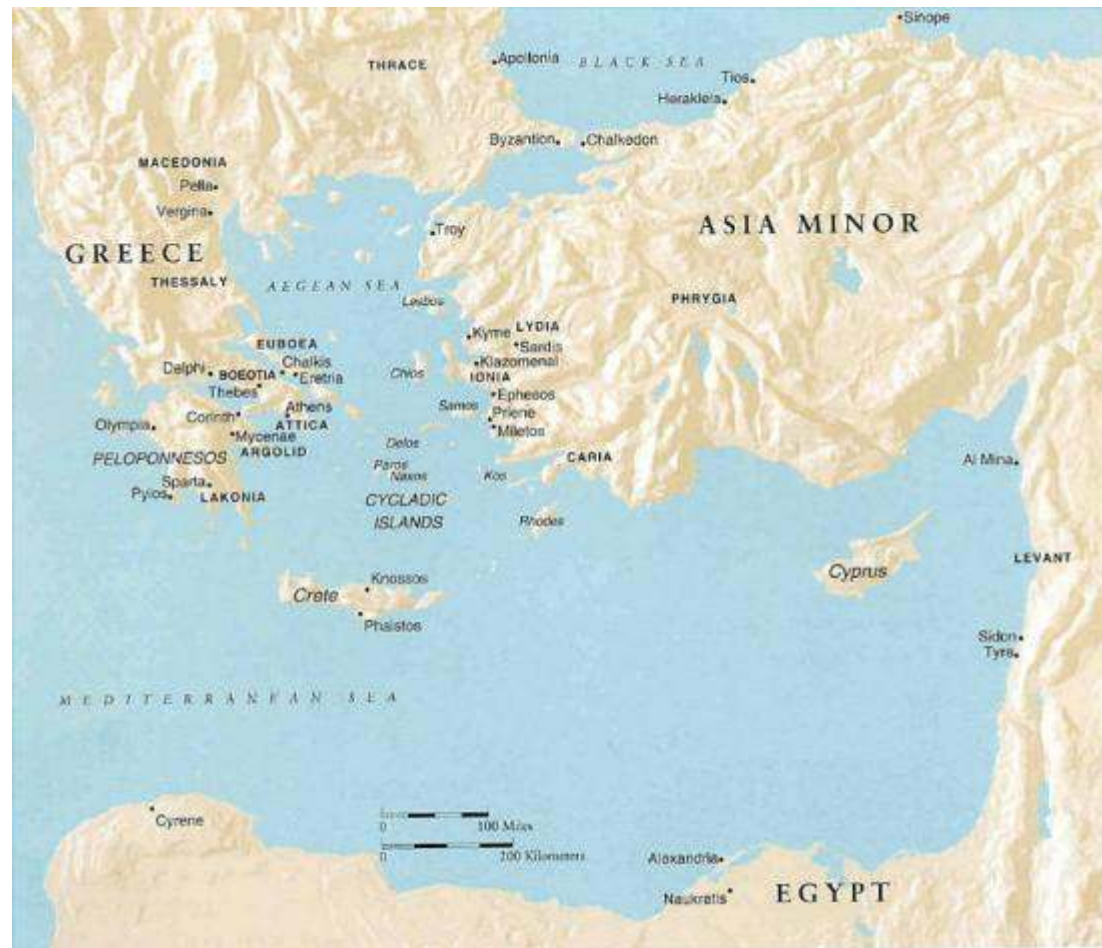
11

Μυθικές καταβολές

12

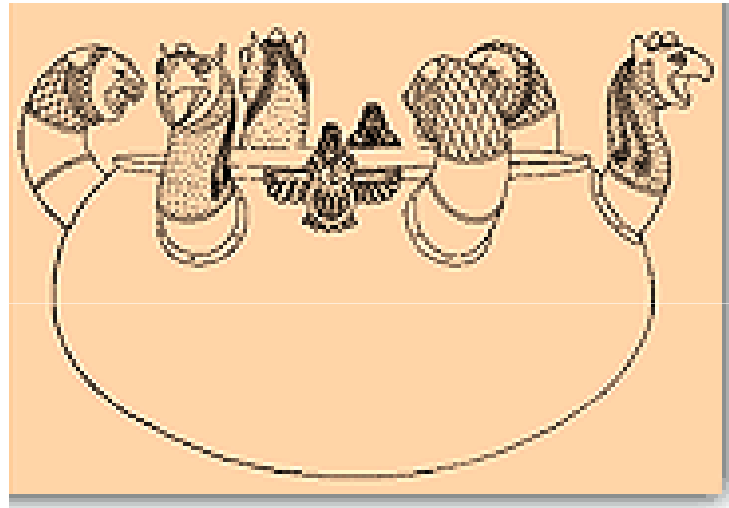
- Δάκτυλοι
- Τελχίνες

Περιοχές με παράδοση στην τέχνη του χαλκού

13

- Σάμος
- Χίος

Χάλκινα έργα πλαστικής: τύποι, χρήση

- Αγάλματα
- Ειδώλια
- Μη αυτοτελή έργα μικροπλαστικής (ως διακόσμηση άλλων έργων πλαστικής)

Μη αυτοτελή έργα πλαστικής: διακίνηση

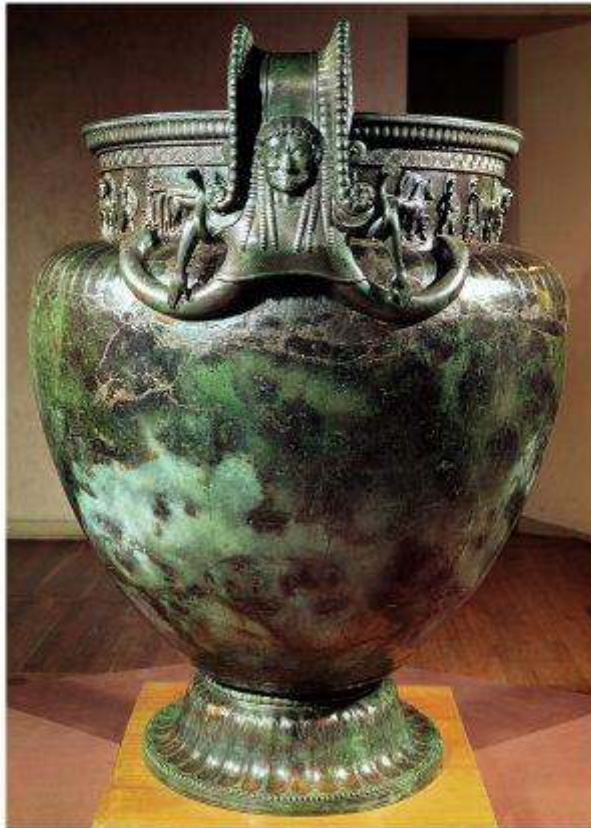
15

- Αγγεία
- Κάτοπτρα
- Χάλκινα εξαρτήματα κλινών
- Πανοπλίες

Μη αυτοτελή έργα πλαστικής

16

Υλική αξία των χάλκινων έργων

17

Χρήση των προϊόντων της χαλκουργίας

18

- Λατρεία, καθημερινή ζωή
- Διακόσμηση (από ελληνιστικά χρόνια κ.ε.)
- Συλλεκτικά αντικείμενα

Σύγχρονες συλλογές έργων χαλκουργίας

19

Ο ορείχαλκος

- κράμα χαλκού και κασιττέρου, με σημείο τήξης 1000°C (ορείχαλκος ή μπρούτζος)
- Εφαρμοσμένες επιστήμες και μεταλλοτεχνία
(ατομική ενεργοποίηση/απορρόφηση)

Ανακύκλωση

Προέλευση του χαλκού

21

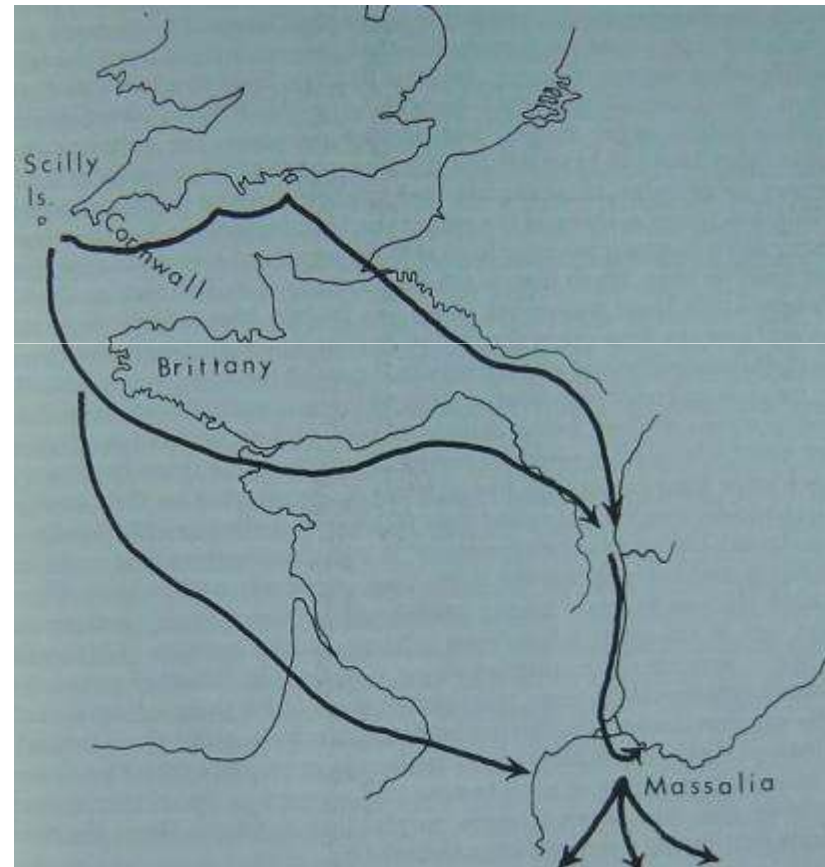
- Brundisium
- Χαλκίς
- Κύπρος

Προέλευση και διαθεσιμότητα των πρώτων υλών του κράματος

22

- Χαλκός
- Κασσίτερος
- Μόλυβδος

Σύσταση κραμάτων

- Χαλκός (Cu) και κασσίτερος (Sn)
- Σύσταση: κασσίτερος 10%.
- Χαλκός-κασσίτερος-μόλυβδος

Κράματα χαλκού στη γλυπτική: γραπτές μαρτυρίες

- Προέλευση χαλκού
- Προσθήκη άλλων μετάλλων στο κράμα (χρυσό, άργυρο, σίδηρο)

Προέλευση μεταλλευμάτων: τα ιχνοστοιχεία

- Ιχνοστοιχεία → προσμίξεις που προέρχονται από το μέταλλο του χαλκού ή του μολύβδου.
- Το παράδειγμα των αγαλμάτων Riace.

Ορειχάλκινα αγάλματα: η όψη της επιφάνειας

- Είχαν μια χρυσαφένια λάμψη ώστε τα ενθέματα από καθαρό χαλκό να φαίνονται εντελώς κόκκινα λόγω της αντίθεσης.

Πατίνα

27

Ενθέσεις

- Παρατηρούνται πριν το τέλος του 6^{ου} αι. π.Χ. στα αγάλματα.
- Μάτια, χείλη, θηλές είναι συχνά ένθετα.

Μελέτη και δημοσίευση χάλκινων γλυπτών και ειδωλίων

29

